

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного
технічного університету»

Циклова методична комісія викладачів
соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту
України

Заступник директора з НР  ЗАТВЕРДЖУЮ
Герасимук-Чернова Т.П.
« 01 » 09 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Основи філософських знань»

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування

Розробник: Домальчук Сергій Васильович, викладач коледжу;

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»	Протокол від <u>1.09.2013</u> № <u>1</u> Голова РПГ <u>[підпис]</u> <u>С.В. Дем'яна</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової методичної комісії викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту України	Протокол від <u>1.09.2013</u> № <u>1</u> Голова ЦМК <u>[підпис]</u> <u>Кравчик Л.М.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівник РПГ	Дата та номер протоколу засідання циклової методичної комісії	Голова циклової методичної комісії

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Основи філософських знань
Розробник	Домальчук Сергій Васильович, викладач вищої категорії, E-mail: domal21@ukr.net
Семестр вивчення навчальної дисципліни	III курс (1 семестр)
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 1,5 кредити ЄКТС; Лекції: 14 год Семінарські заняття: 10 год Самостійна робота: 21 год. Форма контролю: залік
Мова(и) викладання	Українською мовою

2. Місце навчальної дисципліни в освітньому процесі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з «Історії України», «Культурології»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені (забезпечені): соціологія
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета та завдання курсу.

Метою навчальної дисципліни "Основи філософських знань" - є формування загальних засад духовного світу особи, усвідомлення молодого людиною себе як особистості. На основі засвоєння основних ідей зі світової історичної скарбниці філософії, сформувати усвідомлення світоглядної та методологічної значущості основних принципів, законів та категорій суспільного розвитку. Вчити мислити та захищати вищі моральні та естетичні цінності свого буття, формувати філософське мислення, сприяти підвищенню логічної культури та застосуванню знань логіки на практиці: при обґрунтуванні своїх рішень, у ході дискусій тощо.

Завданням навчальної дисципліни є: формування базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й умінь їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. Формування філософської культури, мислення та пізнання оточуючого світу і самого себе, навичок застосування філософської методології. Виявлення у студентів

загальнолюдських духовних ціннісних орієнтацій, сприйняття ідей гуманізму та демократизму.

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач а результаті вивчення дисципліни.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

5. Програмні результати навчання

РН1. Застосовувати у професійній діяльності знання з технічних, гуманітарних та природничих наук.

6. Вимоги до знань і вмінь студентів

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні риси філософського мислення;
- особливості філософського знання;
- історію розвитку філософської думки на Україні;
- вчення про буття і закони діалектики;
- сутність пізнавального процесу, його принципи та особливості;
- поняття суспільства і особливості соціального пізнання;
- предмет і функції релігієзнавства.

вміти:

- дати характеристику певного етапу розвитку філософії;
- пояснювати основні ідеї І. Канта, Г. Гегеля;
- наводити приклади законів діалектики;
- орієнтуватися в проблемах пізнання, істини, свідомості;
- орієнтуватися в особливостях світових та національних релігій.

7. Програма навчальної дисципліни.

Розділ І. Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії.

Тема 1. Вступ. Філософія як специфічний тип знання.

Поняття «філософія». Місце філософії в самопізнанні людини.

Основні джерела філософії: філософія і релігія. Світогляд як духовно - практичне засвоєння світу. Структура світогляду. Типи світогляду. Світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння. Світобачення та його принципи: монізм, плюралізм, скептицизм, догматизм, раціоналізм, сенсуалізм. Предмет і функції філософії.

Філософія в системі культури.

Тема 2. Філософія Стародавнього світу.

Історія філософії як сходження до вершин людського самопізнання. Стародавня філософія як зародок і колиска всіх наступних типів філософії. Людина - змістовне ядро всіх проблем стародавньої філософії. Проблема позбавлення людини страждань у філософії Стародавньої Індії. Проблеми філософії Стародавнього Китаю. Антична філософія: особливості розвитку, морально – етична спрямованість.

Тема 3. Філософія Середніх віків та епохи Відродження.

Загальна характеристика доби середньовіччя. Зміни у світогляді під час переходу від античності до середньовіччя. Роль християнства у формуванні середньовічної філософії. Основні проблеми та досягнення доби середньовіччя в Європі та Візантії.

Філософія Відродження: гуманістичний характер; науково – природничі погляди; соціально – політичні ідеї; етика Ренесансу. Проблема людської особистості.

Тема 4. Філософія Нового часу та епохи Просвітництва.

Якісно нова спрямованість філософії в період ранніх буржуазних революцій в Європі. Пошуки продуктивного методу пізнання: сенсуалізм, раціоналізм. Новий філософський ідеал у філософії Просвітництва. Проблема свободи людини та шляхи її соціального визволення.

Тема 5. Німецька класична філософія.

Моральний смисл обмеження людського розуму і розширення меж віри. Особливості та досягнення класичної німецької філософії. Критична філософія І. Канта. Суб'єктивний ідеалізм І. Фіхте. Об'єктивний ідеалізм Ф.-В.-Й. Шеллінга. Погляди Гегеля, Фейєрбаха, Маркса та Енгельса.

Тема 6. Філософія XIX – XX століття. (Сучасна філософія).

Своєрідність російської філософії: релігійно – ідеалістичний, революційно – демократичний напрямки, руський космізм.

Перегляд класичної моделі світорозуміння у філософії XIX – XX століть. Некласична філософія XX століття: основні напрямки та їх особливості. Критика цінностей західних техногенних цивілізацій, відмова від проєктів тотального перевлаштування світу, сцієнтизм та анти сцієнтизм, проблеми ірраціонального та несвідомого, екзистенціальна філософія.

Проблема знання та мови у філософії.

Тема 7. Філософська думка в Україні.

Джерела української філософської культури. Становлення українського неоплатонізму XIV – XVI століть. Філософська думка українського ренесансу. Специфіка реформації в Україні. Зародження професійної філософії в культурно – освітніх центрах України: Острозькій та Києво – Могилянській академіях. Г. Сковорода – родоначальник української класичної філософії. Філософія Т. Г. Шевченка.

Академічна філософія XIX століття: особливості, напрямки і основні філософські ідеї. «Культурне відродження» 20 – х та філософське відродження 60- 80 років XX століття. Сучасна філософська думка в Україні. Філософська думка Української діаспори.

Розділ II. Онтологія і гносеологія.

Тема 8. Проблема буття у філософії.

Поняття «онтологія», «буття».

Фундаментальне значення проблеми буття у філософії. Основні виміри буття (буття речей, природи, духовного і соціального). Світ як всеохоплююча реальність. Єдність природи, суспільства і людини, матеріального буття і людського духу.

Практичні виток людського поділу реальності на об'єктивну та суб'єктивну.

Реальність буття та небуття. Єдність матерії, руху, простору та часу.

Людська діяльність як особливий спосіб саморуху. Об'єктивна і суб'єктивна реальність.

Тема 9. Духовний вимір людського буття.

Свідомість людини як діалектичне співвідношення об'єктивної дійсності та суб'єктивної реальності, як духовний спосіб орієнтації людини в реальності буття, що розвивається.

Проблема походження, розвитку і сутності свідомості. Свідомість і мова.

Структура та функції свідомості. Свідомість та самосвідомість, свідоме, підсвідоме, несвідоме. Загальновищі людської свідомості та психіки.

Суспільна свідомість. Форми суспільної свідомості: політична, правова, моральна, естетична, релігійна, філософська та ін. Проблема вибору свободи і відповідальності.

Тема 10. Основи філософського вчення про розвиток.

Діалектика як вчення про розвиток і універсальні зв'язки.

Загальні ознаки і людський критерій розвитку.

Принципи діалектики. Категорії діалектики. Закони діалектики, їх методологічне та світоглядне значення.

Антиподи діалектики: софістика і еkleктика.

Тема 11. Основний зміст пізнавальної діяльності.

Поняття «гносеологія». Проблема пізнання у філософії. Поняття пізнання та його рівні.

Об'єкт і суб'єкт пізнання. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне пізнання. Опосередковане та безпосереднє пізнання. Логіка і інтуїція.

Пізнання та творчість. Пізнання і знання. Проблема істини.

Практика як критерій істини. Практика як спосіб становлення і відношення людини до світу і до самої себе. Типологія видів практики: виробничої, соціальної, політичної, духовної. Знання і мудрість.

Методологія. Метод як усвідомлений спосіб пізнавальної діяльності.

Методологічний арсенал науки.

Розділ III. Соціальна філософія.

Тема 12. Філософський аналіз суспільства.

Поняття суспільства у філософії. Основні підходи до розуміння суспільства.

Суспільство як само організуюча і само розвиваюча система.

Роль географічного природного середовища у житті суспільства.

Демографічні чинники суспільного розвитку.

Матеріальні основи розвитку суспільства. Політична система суспільства.

Громадянське суспільство: поява, основи, ознаки. Сутність та структура духовного життя суспільства, поняття «культура» як єдність матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством.

Історична різноманітність і єдність типів суспільства. Формация і цивілізація. Сучасні концепції суспільного розвитку, його критерії.

Історичний результат як підсумок зіткнення різних сил і тенденцій у суспільному розвитку. Рушійні сили історичного розвитку. Роль і місце насильства в історії.

Тема 13. Філософська концепція людини.

Філософська концепція людини.-основа наук про людину. Сутність людини. Праця і мова – фактори становлення і розвитку людини. Проблема людини в історії філософії. Філософський зміст понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Типологія особи. Проблема відчуження людини і шляхи його подолання. Діалектика взаємодії людини і суспільства. Самореалізація особи. Роль особистості в історії. Самоцінність людського життя. Сенс життя людини. Проблема людського щастя. Аморальність використання людини як засобу.

Тема 14. Цінності в житті людини і суспільства .

Поняття «аксіологія». Місце аксіології в системі культури. Цінності як визначальні характеристики людського життя. Людина в системі цінностей. Структура цінностей. Цінності як ядро духовного світу людини. Проблема суб'єктивного вибору. Цінність і ціль. Цінність і життєвий смисл. Цінність як регулятор поведінки людини. Базові цінності людського буття. Ціннісні орієнтації. Вищі духовні цінності. Поняття про духовну досконалість.

Глобальні проблеми людства і людина : екологічний і моральний імператив виживання людства. Стратегія людства в планетарному масштабі. Проблема переходу від техногенної до антропогенної цивілізації.

8. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів, тем програми	Кількість годин			
	Всього	Лекційні	Семінарські заняття	Самостійна робота
Розділ I . Гуманістичний зміст історії виникнення та розвитку філософії.				
Тема 1. Вступ. Філософія як специфічний тип знання.	3	2		2
Тема 2. Філософія Стародавнього світу.	2		2	

Тема 3.Філософія Середніх віків та епохи Відродження.	3	1		2
Тема 4.Філософія Нового часу.	3	1		2
Тема 5Німецька класична філософія.	3		2	1
Тема 6.Філософія XIX-XX ст.(Сучасна філософія).	5	2		2
Тема 7.Філософська думка в Україні.	3	1		2
Розділ II. Філософське розуміння світу.				
Тема 8.Проблема буття у філософії.	5	1		2
Тема 9.Духовний вимір людського буття.	3		2	1
Тема 10. Основи філософського вчення про розвиток.	3	2		1
Тема 11. Основний зміст пізнавальної діяльності.	3		2	1
Розділ III. Соціальна філософія.				
Тема 12.Філософський аналіз суспільства.	3	2		2
Тема 13.Філософська концепція людини.	3		2	1
Тема 14. Цінності в житті людини і суспільства.	3	2		2
Всього:	45	14	10	21

9.Теоретичне планування курсу

№ п\п.	Назва теми	Кількість год.	
	Розділ I. Гуманістичний зміст історії виникнення та розвитку філософії.		
1	Лекція №1. Тема.Вступ.Філософія як специфічний тип знання. 1.Поняття «філософія». 2.Поняття та типи світогляду. 3.Поняття та предмет філософії. 4.Методи та функції філософії.	2	
2	Лекція №2.	1	

	Тема.Філософія Середніх віків та епохи Відродження. 1.Загальна характеристика філософії середньовіччя. 2.Основні напрями в середньовічній філософії. 3.Філософія епохи Відродження.		
3	Лекція №3. Тема.Філософія Нового часу та епохи Просвітництва. 1.Історичні передумови появи філософії Нового часу та її загальна спрямованість. 2.Характеристика діяльності основних філософів цієї епохи. 3.Філософія Просвітництва.	1	
4	Лекція №4. Тема.ФілософіяХІХст. 1.Загальна оцінка і відмінні риси сучасної філософії,етапи її становлення. 2.Діалектичний і історичний матеріалізм. 3.Позитивізм і неопозитивізм.	2	
5	Лекція №5. Тема.ФілософіяХХст. 1.Філософія життя. 2.Структуралізм. 3.Екзистенціалізм.Неотомізм. 4.Ірраціоналізм.Фрейдизм.	2	
6	Лекція №6. Тема.Філософська думка в Україні. 1.Філософська думка в Київській Русі. 2.Києво-Могилянська академія її вплив на формування філософської думки в Україні. 3.»Філософія серця» Г.С.Сковороди. 4.Філософська думка в творчості Кирило-Мефодіївського товариства. 5.»Філософія серця» П.Юркевича. 6.Філософські погляди І.Франка, Л.Українки, М.Драгоманова, М.Грушевського.	1	
	Розділ II.Онтологія і Гносеологія.		
7	Лекція №7. Тема .Проблема буття у філософії. 1.Сутність, проблеми і основні форми буття. 2.Буття матеріального. Сутність матерії. 3.Основні форми існування матерії.	2	

8	Лекція №8. Тема .Проблема буття у філософії. 1.Проблема єдності світу. 2.Закони розвитку буття. 3.Категорії як структури буття.	1	
9	Лекція №9. Тема .Основи філософського вчення про розвиток. 1.Діалектика як вчення про розвиток і універсальні зв'язки. 2.Принципи, закони та категорії діалектики. 3.Антиподи діалектики:софістика, електика.	2	
	Розділ III.Соціальна філософія.		
10	Лекція №10. Тема .Філософський аналіз суспільства. 1.Поняття суспільства. 2.Філософські підходи до розуміння суспільства. 3.Закони суспільства, їхній характер і особливості. 4.Поняття суспільно-економічної формації та її структура. 5.Суспільний прогрес.	2	
11	Лекція №11. Тема .Цінності в житті людини і суспільства. 1.Визначення цінностей. 2.Класифікація цінностей. 3.Функції цінностей.	2	

10.Тематичне планування семінарських занять

№ п/п.	Назва тем курсу, семінарських занять та їх зміст	Кількість год.	
	Розділ I.Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії.		
1	Семінарське заняття № 1. Тема. Філософія Стародавнього світу. 1.Давньоіндійська філософія. 2.Давня китайська філософія. 3.Філософія Давньої Греції.	2	
2	Семінарське заняття № 2. Тема. Німецька класична філософія. 1.Критична філософія І. Канта.	2	

	2.Суб’єктивний ідеалізм І. Фіхте. 3.Об’єктивний ідеалізм Шеллінга. 4.Діалектика Г. Гегеля. 5.Філософія Л. Феєрбаха. 6.Філософія марксизму.		
	Розділ II. Філософське розуміння світу.		
3	Семінарське заняття № 3. Тема. Духовний вимір людського буття. 1.Поняття «свідомість». 2.Проблема свідомості в історії філософії. 3.Свідомість в контексті відношень людини до світу і до власного тіла. 4.Виникнення свідомості. 5.Ознаки (властивості) свідомості та її структура.	2	
4	Семінарське заняття № 4. Тема. Основний зміст пізнавальної діяльності. 1.Поняття «гносеологія». 2.Пізнання як предмет філософського аналізу. 3.Сутність пізнання у філософській традиції. 4.Чуттєве та раціональне в пізнанні. 5.Методологія наукового пізнання. 6.Проблема істини в пізнанні.	2	
	Розділ III. Соціальна філософія.		
5	Семінарське заняття № 5. Тема. Філософська концепція людини. 1.Сутність людини, фактори її становлення і розвитку. 2.Проблема людини в історії філософії. 3.Філософський зміст понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Типологія особи. 4.Діалектика взаємодії людини і суспільства. Самореалізація особи. 5.Самоцінність людського життя. Сенс життя людини.	2	
	Всього:	10	

11. Тематичне планування самостійної роботи

№ п\п.	Назва теми	Кількість год.	
	Розділ I. Гуманістичний зміст історії		

	виникнення та розвитку філософії.		
1	Тема1.Вступ.Філософія як специфічний тип знання. 1.Поняття «філософія». 2.Поняття та типи світогляду. 3.Поняття та предмет філософії. 4.Методи та функції філософії.	1	
2	Тема 2.Філософія Стародавнього світу. 1.Давньоіндійська філософія. 2.Давня китайська філософія. 3.Філософія Давньої Греції.		
3	Тема3.Філософія Середніх віків та епохи Відродження. 1.Загальна характеристика філософії середньовіччя. 2.Основні напрями в середньовічній філософії. 3.Філософія епохи Відродження.	1	
4	Тема4.Філософія Нового часу та епохи Просвітництва. 1.Історичні передумови появи філософії Нового часу та її загальна спрямованість. 2.Характеристика діяльності основних філософів цієї епохи. 3.Філософія Просвітництва.	1	
5	Тема5. Німецька класична філософія. 1.Критична філософія І. Канта. 2.Суб'єктивний ідеалізм І. Фіхте. 3.Об'єктивний ідеалізм Шеллінга. 4.Діалектика Г. Гегеля. 5.Філософія Л. Фейєрбаха. 6.Філософія марксизму.	1	
6	Тема6.Філософія ХІХ-ХХст. 1.Загальна оцінка і відмінні риси сучасної філософії, етапи її становлення. 2.Діалектичний і історичний матеріалізм. 3.Позитивізм і неопозитивізм. 4.Філософія життя. 5.Структуралізм. 6.Екзистенціалізм.Неотомізм. 7.Ірраціоналізм.Фрейдизм.	1	
7	Тема7.Філософська думка в Україні. 1.Філософська думка в Київській Русі. 2.Києво-Могилянська академія її вплив на формування філософської думки в Україні.	1	

	3.»Філософія серця» Г.С.Сковороди. 4.Філософська думка в творчості Кирило-Мефодіївського товариства. 5.»Філософія серця» П.Юркевича. 6.Філософські погляди І.Франка, Л.Українки, М.Драгоманова, М.Грушевського.		
	Розділ II.Онтологія і Гносеологія.		
8	Тема 8.Проблема буття у філософії. 1.Сутність, проблеми і основні форми буття. 2.Буття матеріального. Сутність матерії. 3.Основні форми існування матерії. 4.Проблема єдності світу. 5.Закони розвитку буття.	1	
9	Тема9. Духовний вимір людського буття. 1.Поняття «свідомість». 2.Проблема свідомості в історії філософії. 3.Свідомість в контексті відношень людини до світу і до власного тіла. 4.Виникнення свідомості. 5.Ознаки (властивості) свідомості та її структура.	1	
10	Тема 10.Основи філософського вчення про роз виток. 1.Діалектика як вчення про розвиток і універсальні зв'язки. 2.Принципи, закони та категорії діалектики. 3.Антиподи діалектики:софістика, електіка.	1	
11	Тема11. Основний зміст пізнавальної діяльності. 1.Поняття «гносеологія». 2.Пізнання як предмет філософського аналізу. 3.Сутність пізнання у філософській традиції. 4.Чуттєве та раціональне в пізнанні. 5.Методологія наукового пізнання. 6.Проблема істини в пізнанні.	1	
	Розділ III.Соціальна філософія.		
12	Тема 12.Філософський аналіз суспільства. 1.Поняття суспільства. 2.Філософські підходи до розуміння суспільства. 3.Закони суспільства, їхній характер і особливості. 4.Поняття суспільно-економічної формації та її структура.	1	

	5.Суспільний прогрес.		
13	Тема13. Філософська концепція людини. 1.Сутність людини, фактори її становлення і розвитку. 2.Проблема людини в історії філософії. 3.Філософський зміст понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Типологія особи. 4.Діалектика взаємодії людини і суспільства. Самореалізація особи. 5.Самоцінність людського життя. Сенс життя людини.	1	
14	Тема 14.Цінності в житті людини і суспільства. 1.Визначення цінностей. 2.Класифікація цінностей. 3.Функції цінностей.	1	
	Всього:	13	

Рекомендована література.

- 1 Є. Причепій. Філософія. Київ 2006р.
- 2 О. Воронюк. Філософія. Київ 2017р.
- 3 Л. Губерський. Філософія. Київ. 2017р.
- 4 І. Бичко, В. Ярошовець, В. Бугров. Філософія. Київ. 2023р.
- 5 Абрамович С., Чікарькова М. Релігієзнавство. Київ, Дакар, 2006р.
- 6 Булатов М.А.. Філософія “Фіта” Київ, 1994р.
- 7 Буслинський В. А., Скрипка П. І. Основи філософських знань. Львів. "Новий світ"-2000", 2008р.
- 8 Гнатенко П.Г. Основи філософських знань. Київ, 1992р.
- 9 Колодний А. М., Ніколюк Т. А. Релігієзнавство. Навчальний посібник для дистанційного навчання.- 2-е видання. Київ. Університет "Україна", 2006р.
- 10 Заіченко Г.А. Філософія. Київ, В.Ш., 1995р.
- 11 Лубський В. Історія релігій: Навчальний посібник. Київ. "Тандем", 2002р.
- 12 Огнев'юк В. О., Утюж І. Г. Філософія. Історія філософії: Підручник для 10кл. (проф. рівень). Київ. "Грамота". 2010р.
- 13 Паценюк В. С. Філософія: Навчальний посібник. Київ. Академвидавництво, 2008р
- 14 Надольний І.Ф. Філософія. Київ: “Вікар”, 1998р.
- 15 Заіченко Г.А. та ін. Філософія. Київ, В.Ш., 1995р.
- 16 Петрушенко В.Л. Філософія. Київ: “Каравела”, 2001 р.

- 17 Подольська Є. А. Кредитно-модульний курс з філософії. Київ. "Інкос", 2006р.
- 18 Ходькова Л. П. Релігієзнавство: Навчальний посібник. Львів, "Афіша", 2000р.